

tussen Duin & Dijk

Natuur in Noord-Holland. Jaargang 13 4 ● 2014

Provinciale Organisaties Flora en Fauna

In 2000 is een aantal provinciale en regionale organisaties in Noord-Holland gaan samenwerken onder de naam Provinciale Organisaties voor Flora en Fauna Noord-Holland (POFF). Tot nu toe nemen hieraan deel de SVN, de Vlinderstichting, NOZOS, RAVON, KNNV, de weidevogelwerkgroepen, de Vrijwilligersraad van de Natuurvereniging Waterland en de Stichting Zoetwatervissen. De POFF staat open voor alle nog niet aangesloten vrijwilligersgroepen die zich actief bezighouden met natuuronderzoek. De POFF hoopt door samenwerking het natuuronderzoek te stimuleren en te versterken. In het verleden was sprake van versnippering van activiteiten, waardoor belangrijke informatie dikwijls beperkt bleef tot de eigen groep. De POFF wil kennis van en gegevens over flora, fauna en landschap bekend maken bij zo veel mogelijk vrijwilligers.

Dagelijks bestuur Provinciale Organisaties voor Flora en Fauna (POFF)

Voorzitter: Wim Ruitenbeek

Coördinator: Johan Stuart.

Correspondentie per e-mail: j.stuart@landschapnoordholland.nl

Bij de POFF aangesloten organisaties:

De Vlinderstichting

Contactpersoon: Klaas Kaag, Kofstraat 14, 1784 RP Den Helder.

Tel. 0223-630144, e-mail: klaas.kaag@hetnet.nl

Vrijwillige Weidevogelbescherming, Landschap Noord-Holland

Contactpersoon: Krijn Trimbos, Postbus 222,

1850 AE Heiloo. Tel. 088-0064481,

e-mail: k.trimbos@landschapnoordholland.nl

Noord-Hollandse Zoogdierstudiegroep (NOZOS)

Contactpersoon: Jan Wondergem, Hof van Ra 31,

1705 SC Heerhugowaard. Tel. 06 22907093,

e-mail: j.wondergem@fundeon.nl

Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland (SVN)

Contactpersoon: Hans Stapersma, Heerenweg 44, 1901 ME Castricum

Tel. 06 22684313, e-mail: j.stapersma@gmail.com

Stichting FLORistisch Onderzoek Nederland (Floron)

Contactpersoon: Niko Buiten, Spaarne 49 app 1.7, 2011 CE Haarlem.

Tel. 023 5403266, e-mail: nikobuiten@online.nl

Vrijwilligersraad van de Vereniging voor agrarisch natuur en

landschapsbeheer Waterland. Land en Dijken

Slenkstraat 70, 1441 MS Purmerend, info@waterlandendijken.nl

Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging,

Gewest Noord-Holland (KNNV)

Contactpersoon: Jan Marbus, Dorpsstraat 10a, 1689 EV Zwaag

Tel. 022 923 0419, e-mail: dehoornbloem@hhoorn.knnv.nl

Stichting Reptielen, Amfibieën en Vissen Onderzoek Nederland, afdeling Noord-Holland (RAVON)

Contactpersoon: Edo Goverse, p.a. IBED/Uva, P.O. Box 93501,

1090 EA Amsterdam, Tel. 020 5257331, e-mail: e.goverse@uva.nl

Abonnementen: Een jaarabonnement kost € 15,-.

U kunt zich aanmelden door een brief of een e-mail met uw naam en adres te sturen naar:

Landschap Noord-Holland
t.a.v. abonneeadministratie Tussen Duin & Dijk
Antwoordnummer 85127
1850 VA Heiloo

- Telefoon: 088-0064455 • info@landschapnoordholland.nl
- Banknummer: NL28RABO 011.91.39.510

Tussen Duin & Dijk is een onafhankelijk blad gewijd aan het onderzoek en de bescherming van de natuur en het landschap in Noord-Holland. Het wordt gemaakt voor en door vrijwilligers met een speciale passie voor natuur. Of die passie nu de hele natuur geldt, of specifiek vogels, vlinders, vissen of vleermuizen, planten, mossen of vossen. Het tijdschrift wordt uitgegeven door de Provinciale Organisaties voor Flora en Fauna (POFF) en verschijnt viermaal per jaar. Het uitgeven van dit tijdschrift wordt gefaciliteerd door Landschap Noord-Holland.

Redactie: Antje Ehrenburg, Frode Numan, Bert Pijs, Wim Ruitenbeek, Peter Spannenburg, David Tempelman, Geert Timmermans, Frank Visbeen, Martin Witteveldt, Miranda Zutt-van der Made.

Vaste medewerker: Jos Zwarts.

Redactieadres: Frank Visbeen,
Blauwpijpstraat 6, 1019 KW Amsterdam.
e-mail: redactie@tussenduinendijk.nl

Website: www.tussenduinendijk.nl

Redactieraad: Friedjof van den Bergh, Bert Buizer, Klaas Kaag, Jan Marbus, Erik Menkveld, Harm Niesen, Pim de Nobel, Kees Scharringa, Thea Spruijt, Johan Stuart, Dirk Tanger, Mark van Til, Wim Tijsen, Ron van 't Veer.

Vormgeving: Art&Design Bredewold & Buczynski, Haringhuizen.

Druk: Springeruit Drukwerk, Schoorl.

Oplage: 1800.

© Auteursrecht voorbehouden. Overname is slechts toegestaan na voorafgaande schriftelijke toestemming van de redactie.

ISSN: 1570-7261

Richtlijnen voor kopij: Auteurs wordt verzocht om de richtlijnen voor het schrijven van een artikel op te vragen. Zij dienen zich hieraan te houden. De richtlijnen kunnen worden aangevraagd bij bovenstaand redactieadres.

- *Sprinkhaanzanger. Foto: Jankees Schwiebbe. Achtergrond: Infiltratiegebied, Geul 18. Foto: Christien Kemp.*

Opinie

Jagerslatijn

Niet alleen vogelaars tellen vogels, jagers tegenwoordig ook. Ze tellen namelijk de vogels waar ze op willen schieten: meerkoeten, ganzen en zwanen. Hoe meer ze er tellen, hoe meer ze er mogen schieten. Zoals bekend tellen Sovon-medewerkers ook al jaren dezelfde vogelsoorten, en wat blijkt: jagers, verenigd in Wildbeheereenheden (WBE), tellen systematisch meer vogels dan Sovon, en niet zo'n klein beetje meer: gemiddeld 23% meer meerkoeten, 60-70% meer grauwe ganzen en knobbelzwanen en maar liefst 200% (ja, echt) meer Canadese en nijl ganzen. Noord-Holland behoort tot de uitschieters, hier zijn de verschillen nog groter. In opdracht van het Faunafonds heeft onderzoeksbureau Alterra nu onderzocht hoe dat kan. Sovon-Nieuws van juni j.l. besprak de resultaten.

Duidelijk zijn de uitkomsten niet. Vele mogelijkheden zijn de revue gepasseerd, maar geen enkele verklaring was bevredigend. Hilarisch zijn de geopperde oorzaken, die eerder het tegendeel doen verwachten. Zo oppert het rapport de veronderstelling dat jagers meer tellen, omdat ze niet of nauwelijks met telescopen werken. Laat ik nu altijd gedacht hebben dat je daar juist meer mee zag.

Uit allerlei vergelijkingen van de uitkomsten van verschillende tellingen in het verleden blijkt dat de uitkomsten van de Sovon-tellingen behoorlijk consistent en dus betrouwbaar zijn. Dan zijn tellingen die 200% meer vogels vaststellen dat dus niet, zou je zeggen. Alterra doet natuuronderzoek. In dit geval zou sociologisch onderzoek echter meer op zijn plaats geweest zijn, ware het niet dat de uitkomst het intrappen van een open deur geweest zou zijn. Het gaat namelijk niet om de vraag welke tellingen betrouwbaar zijn (dat weten we al), maar welke tellers betrouwbaar zijn. Op dat punt is de WBE zelf in het rapport eigenlijk verrassend duidelijk. Ze geven zelf aan dat hun tellers 'erop gebrand zijn alle in hun gebied voorkomende vogels te tellen, in verband met de informatiebehoefte vanuit faunabeheerplannen en ontheffingen.' Je zou het haast een bekentenis kunnen noemen.

Het treurige is intussen natuurlijk wel dat provincies in toenemende mate hun ontheffingsbeleid baseren op dit soort informatie.

Ru

● Torenvalk met veldmuis.
Foto: Fred Koning.

4 Torenvalken in Nood-Holland

7 Wisenten doen goed werk in de duinen

10 Broedvogels in het Eerste Infiltratiegebied deel1

14 Zonnebloemen langs Texels kust: 'd'jà vu'

16 Kleine fauna in stuifkuilen

20 Terug van weggeweest: de korstmossen van Amsterdam

23 Nieuwsfits

